

58 במקום הפנוי שהשאינו ציור א, דָּאָף עַל גַּב דְּוִימְנִין דְּדָרְקִין בֵּיה
59 רְבִים וְעִילֵי לְנֹהָ - שלפעמים, מתוך שיש עם רב ברשות הרבים,
60 נדחקים אנשים רבים ונכנסים לתוך אותו קרן זוית, מכל מקום בֵּינָן
61 דְּלֹא נִיחָא תְּשֻׁמִּישְׁתִּיהָ - כיון שאינו נוח להשתמש שם, לפי
62 שהרצאה להכנס לתוכה עליו לנטות מדרכו ואינו יכול להכנס לה
63 בדרך הילוכו, בֵּי בְּרַמְלִית דְּמִי - הרי זה נחשב כרמלית.
64 לעיל (ו.) שנינו ש'פלטאי' היא רשות הרבים. והיא רחבה של עיר
65 ששם מתקבצים לסחורה. הגמרא מביאה מקומות שבפלטאי שדינם
66 ככרמלית: בֵּי אֶתְנָא -[כשבא] רב דִּימֵי מארץ ישראל לבבל, אָמַר
67 בשם רבי יוחנן, המקום שִׁבְיָן הַעֲמֻדִין הקבועים ברחבה של עיר
68 שבה מתקבצים לסחורה, ועל העמודים תולים הסוחרים את
69 סחורתם, נִידוּן בְּכַרְמְלִית וְצִיור בּוּ. ומפרש: מֵאֵי מַעֲמָא - מהו הטעם
70 שאינו נחשב רשות הרבים, אף על פי שהוא ברחבה שהיא עצמה
71 רשות הרבים, משום דָּאָף עַל גַּב דְּדָרְסִי פֶּה רְבִים - שרבים הולכים
72 שם, מכל מקום בֵּינָן דְּלֹא מְסַתְנִי לְהוּ בְּהָרְיָא - כיון שאינם יכולים
73 ללכת שם בנוחות ובלא עיכוב, מחמת שהעמודים רבים והם פרושים
74 באורך וברוחב הרחבה, ואינם מסודרים זה כנגד זה, בְּכַרְמְלִית דְּמִי
75 - נחשב המקום ככרמלית.
76 אופן נוסף של כרמלית שבפלטאי: אָמַר רבי יוֹרָא אָמַר רב יְהוּדָה,
77 אֵיצְמָנָא - ספסל שישועים עליו הסוחרים, שִׁלְפָנֵי הַעֲמֻדִים
78 שברחבה של העיר, נִידוּן בְּכַרְמְלִית.
79 הגמרא מבארת שרבי יוחנן ורב יהודה נחלקו. מבארת הגמרא: לְמֵאֵן
80 דְּאָמַר - לדעת רב דימי בשם רבי יוחנן שאמר שִׁבְיָן הַעֲמֻדִים נִידוּן
81 ככרמלית, כָּל שִׁבְיָן שְׂאִיצְמָנָא נִידוּן ככרמלית, שהרי ההליכה על
82 האיציטבא קשה יותר מההליכה בין העמודים. אך לְמֵאֵן דְּאָמַר -
83 לדעת רבי יוֹרָא בשם רב יהודה שאמר שְׂאִיצְמָנָא נִידוּת ככרמלית,
84 רק אֵיצְמָנָא הוּא שנידון ככרמלית, מחמת דְּלֹא נִיחָא תְּשֻׁמִּישְׁתִּיהָ
85 - שאין נוח לבני רשות הרבים להשתמש בו, אֲבָל בֵּין הַעֲמֻדִים
86 דְּנִיחָא תְּשֻׁמִּישְׁתִּיהָ - שיותר נוח להשתמש שם, לֹא נחשב כרמלית,
87 אלא רשות הרבים.
88 מביאה הגמרא: לִישְׁנָא אַחֲרֵינָא - ישנה לשון אחרת בביאור החילוק
89 ולרב יהודה שבין איציטבא לבין העמודים, ולפי לשון זה כך נאמר
90 למאן דאמר איציטבא, רק איציטבא היא כרמלית, אֲבָל בֵּין הַעֲמֻדִין,
91 דְּוִימְנִין דְּדָרְסִי לִיה רְבִים - שפעמים שנדחקים רבים והולכים שם,
92 בְּרִשׁוּת הַרְבִּים דְּמִי - נחשב כרשות הרבים.
93 הגמרא דנה בהנחה על גבי חפץ המונח ברשות הרבים: אָמַר רַבָּה בַר
94 שִׁילָא אָמַר רב חֲסֵדָא, לְבִינָה הַעֲנוּמָת וְקוּפָה בְּרִשׁוּת הַרְבִּים, וְזָרַק
95 חפץ ארבע אמות ברשות הרבים וְחָח -[והדביק] בְּפִנְיָה - בצדדי
96 הלבנינה, כגון שזרק דבילה שמינה או טיט שדרכן להדיק, חֵיב, לפי
97 שפני הלבנינה דינם כרשות הרבים. אך אם נח החפץ על גְּבֵהָ של
98 הלבנינה, פְּטוּר, לפי שהיא חולקת מקום לעצמה מהטעם שיתבאר
99 בסמוך.
100 מבארת הגמרא: אֲבִי וְרַבָּא דְּאָמְרֵי תְּרִוּיָהוּ -[שאמרו שניהם], וְמָה
101 שעל גבי לבנינה פטור, דִּין זה הוּא רק באופן שִׁנְבוּהָ שִׁלְשָׁה טפחים,
102 ומטעם דְּלֹא דָרְסִי לָהּ רְבִים - שאין הרבים רגילים להלך עליה, ולכך
103 חולקת רשות לעצמה. אבל אם אינה גבוהה שלשה, גם אם מניח על
104 גבה חייב, כמניח על קרקע רשות הרבים.
105 הוסיפו אביו ורבי: אֲבָל הַיּוֹמֵי וְהַיּוֹמֵי - מיני קוצים העומדים ברשות
106 הרבים, אָף עַל גַּב דְּלֹא גְּבִיחֵי -[שאינם גבוהים] שִׁלְשָׁה טפחים, אינם
107 נחשבים רשות הרבים, כיון שאין הרבים דורסים עליהם, כדי שלא
108 ינזקו, והוא מקום פטור. וְהַיּוֹמֵי בַר רב אָמַר, אֲפִילוּ הַיּוֹמֵי וְהַיּוֹמֵי הֵרִי
109 הם רשות הרבים אם אינם גבוהים שלשה טפחים, כיון שאנשים
110 יכולים לדרוס עליהם בסנדליהם. אֲבָל צוּאָה, כיון שהיא מאוסה, אף
111 אם אינה גבוהה שלשה אין דורסים עליה, וְלֹא נחשבת רשות הרבים,
112 והיא מקום פטור. וְרַב אֲשֵׁי אָמַר, אֲפִילוּ צוּאָה כשאינה גבוהה
113 שלשה, נחשבת רשות הרבים, והזורק חפץ ארבע אמות ברשות
114 הרבים ונח על גבה, חייב.

1 מה ששנינו בטהרות שבקעה היא רשות היחיד לשבת, היינו כְּגוֹן
2 דְּאִיתְ [באופן שיש] לָהּ מְחִיצוֹת. ומשמיענו התנא, שכל בקעה
3 שהיא, אם היא מוקפת מחיצות, הרי היא רשות היחיד מן התורה.
4 ואפילו בקעה ששטחה יותר מבית סאתיים, ולא היה ביתו סמוך לה
5 לפני שהקיפו אותה במחיצות, שבאופן זה אסרו חכמים לטלטל
6 בתוכה יותר מארבע אמות כדין כרמלית כמבואר בעירובין (בג.). מכל
7 מקום מן התורה רשות היחיד היא שהרי יש לה מחיצות, ולכן הזורק
8 מרשות הרבים לתוכה חייב. ומה ששנינו בבביתא לעיל שהבקעה
9 היא כרמלית, היינו כשאינה מוקפת במחיצות.
10 רב אשי מביא מקור לדבריו מדברי רבי יוחנן: וְכִי הָא [ו-וכמו],
11 כלומר, מה שאמרנו שבקעה המוקפת מחיצה היא כרשות היחיד
12 לענין הזורק מרשות הרבים לתוכה, הוא כמו דְּאָמַר עוֹלָא אָמַר רַבִּי
13 יוֹחָנָן, כְּרִפְפָּה - שטח שאינו מקורה שהוקף במחיצות, והוא יוֹתֵר גדול
14 מְבִית סָאֲתַיִם, שִׁלָּא הוֹקְפָה בגדר לְצוּרֵךְ דִּירָה, כלומר שבשעה
15 שהוקף במחיצות לא היה ביתו סמוך לו, וְאֲפִילוּ אם הוא בית כּוֹר
16 [מקום זרעית שלשים סאה] וְאֲפִילוּ בית כּוֹרִיִים [ששים סאה], אף
17 על פי שאסרו לטלטל בתוכה יותר מארבע אמות, מכל מקום הַזוֹרֵק
18 מרשות הרבים לְתוֹכוֹ, חֵיב משום הכנסה לרשות היחיד. מבאר רבי
19 יוחנן, מֵאֵי מַעֲמָא - מהו הטעם שחייבים על כך, מפני שְׂמַחֲצִינָה היא
20 - המחיצה שהקיפו בה את הקרפף, מן התורה היא מחיצה כשירה
21 לעשותו רשות היחיד, אֲלָא שאסרו חכמים לטלטל בתוכה, מפני
22 שְׂמַחֲצִינָתָה דִּירוּן - שאין גרים בתוכה, והיא דומה לרשות הרבים.
23 וכמו כן בקעה המוקפת במחיצות הרי היא רשות היחיד מן התורה,
24 אלא שמחמת שהיא מחוסרת דיוקן, אסרו חכמים לטלטל בתוכה.
25 הגמרא מבררת מדוע עולא לא תירץ כרב אשי, ורב אשי כעולא.
26 מקשה הגמרא: בְּשִׁלְמָא רב אֲשֵׁי לֹא אָמַר בְּרַעוּלָא - מה שרב אשי
27 לא רצה לפרש את המשנה בטהרות כתיורצו של עולא, שאף שהיא
28 כרמלית קורא לה התנא רשות היחיד, דבר זה מובן הוא, לפי שסבר
29 שעדיף לפרש את המשנה בבקעה המוקפת מחיצה שמן התורה היא
30 רשות היחיד גמורה, וכדברי עולא בשם רבי יוחנן. אֲלָא עוֹלָא
31 שפירש שאף שהיא כרמלית אינה רשות היחיד כלל, בכל זאת קורא
32 לה התנא שבתהרות רשות היחיד, מֵאֵי מַעֲמָא [מהו טעמו] שִׁלָּא אָמַר
33 בביאור המשנה בטהרות בְּשִׂמְצִינָתָה [כשמעותו], כלומר מדוע לא
34 פירש שבתהרות מדובר בבקעה המוקפת מחיצה, וכוונת הבביתא
35 לרשות היחיד גמורה, וכפי ההלכה שהוא עצמו אמר בשם רבי יוחנן,
36 שקרפף נחשב כרשות היחיד מן התורה.
37 מתרצת הגמרא: אָמַר לָךְ - עולא יתירך לך, אִי דְּאִית לָהּ [אם כשיש
38 לה] מְחִיצוֹת, בְּקִיעָה קָרִי לָהּ - וכי היא נקראת בקעה, הרי כְּרִפְפָּה
39 הִיא. ולכן אין לפרש את המשנה באופן זה.
40 וְרַב אֲשֵׁי יתירך לך, שהטעם שפירש שבתהרות מדובר בבקעה
41 המוקפת מחיצות אף על פי שאינו מצוי לקרוא למקום המוקף
42 מחיצות 'בקעה', ולא פירש כעולא שהתנא קורא לה כרמלית אף על
43 פי שהיא רשות היחיד, משום ש'רשות היחיד' קָרְנֵי [שנינו] במשנה,
44 ואין קוראים לכרמלית רשות היחיד, ועל כן מוכרח לפרש שבתהרות
45 מדובר בבקעה המוקפת.
46 הגמרא חוזרת לברייתא (ו.) של 'ארבע רשויות לשבת', וממשיכה
47 לבארה. שנינו בבביתא לעיל: 'אבל הים והבקעה והאיסטונית
48 וְהַכַּרְמְלִית, אינן לא כרשות היחיד ולא כרשות הרבים'. מקשה
49 הגמרא: אֲמַי בּוּלְוָה נְמִי - וכי כל אלו, ים בקעה ואיסטונית, לֹא
50 בְּרַמְלִית נִינְהוּ - אינם בכלל כרמלית הנוכרת במנין הרשויות, ומה
51 מוסיף התנא בכך שחזר ושנה 'כרמלית'.
52 מתרצת הגמרא: בֵּי אֶתְנָא [כשבא] רב דִּימֵי מארץ ישראל לבבל,
53 אָמַר בשם רבי יוחנן, לֹא נִצְרְכָה - לא הוצרכה הבביתא לומר
54 'כרמלית', אֲלָא לְהוֹסִיף עוד מקום שדינו ככרמלית, כגון קְרָן וְיִוִּית
55 הַפְּמוּזָה לְרִשׁוּת הַרְבִּים, כלומר, שהיה לאדם שטח פנוי סמוך
56 לרשות הרבים ובנה שם בית, אך לא בנה הבית בסמוך ממש לרשות
57 הרבים אלא הכניס אותו לתוך שלו, והרשה את הרבים להשתמש

1 הגמרא מבארת כמה פרטים בדין כרמלית: אָמַר רַבָּה דְּבִי – מבית
 2 מדרשו של רב שילא, כִּי אָתָּא [כשבא] רב דימי, אָמַר בשם רַבִּי
 3 יוחנן, אִין פְּרָמְלִית פְּחוּתָה מְאַרְבְּעָה טפחים רוחב, כלומר אין דין
 4 כרמלית נוהג אלא במקום ששטחו לפחות ארבעה על ארבעה
 5 טפחים. ואם אין בו שיעור זה, הרי זה מקום פטור, ומותר לכתחילה
 6 להוציא ממנו בין לרשות הרבים ובין לרשות היחיד, או להכניס מהם
 7 לתוכו.
 8 וְאָמַר רַב שְׁשֵׁת, וְתוֹפְסַת הַכְּרַמְלִית בגובה עד עֶשְׂרֵה טפחים, וכמו
 9 שיתבאר בסמוך.
 10 הגמרא מבררת את דברי רב ששת. שואלת הגמרא: מָאֵי – מהי
 11 הכוונה במה שאמר רב ששת 'ותופסת עד עשרה'. אֵילִימָא [אם
 12 נאמר] דָּאֵי אֵיבָא – שרק אם יש מְחִיצָה עֶשְׂרֵה טפחים הוּא דְּהוּי
 13 פְּרָמְלִית, וכגון בקעה מוקפת גדר יותר מ'בית סאתיים' שלא הוקפה
 14 לדירה, וְאֵי לָא – ואם אין לה מחיצה עשרה טפחים, לָא הוּי – אינה
 15 פְּרָמְלִית. מקשה הגמרא על פירוש זה בדברי רב ששת: וְלָא – וכי
 16 מקום שאין לו מחיצות אינו כרמלית, וְהָאֵמַר [וזהרי אמר] רַב גִּידֵל
 17 אָמַר רַב חִיָּא בְּרַי יוֹסֵף אָמַר רַב, בֵּית נִמּוּךְ שְׁאִין בְּתוֹכּוֹ חִלּל גְּבוּהָ
 18 עֶשְׂרֵה טפחים, וְנִקְרִיּוּ – עובי תקרתו מְשֻׁלְּמוֹ לְעֶשְׂרֵה טפחים גובה,
 19 כך הוא דינו, עַל נְגוֹ שִׁגְבוּהָ עֶשְׂרֵה, רשות היחיד גמורה היא, וּמוֹתֵר
 20 לְמַלְטָל בְּכוּלוֹ. אך בְּתוֹכּוֹ שאין בו מחיצה עשרה טפחים, אִין
 21 מְסַלְטָלִין בּוֹ אֶלָּא אַרְבַּע אַמּוֹת, לפי שהיא כרמלית. והרי מבואר
 22 בדברי רב, שרק מה שאין לו מחיצה עשרה הוא כרמלית, אבל מה

23 שיש לו מחיצה עשרה אינו כרמלית, והוא ההיפך ממה שרצינו
 24 לפרש בדברי רב ששת.
 25 משיבה הגמרא: אֶלָּא, מָאֵי – מהו פירוש דברי רב ששת 'ותופסת עד
 26 עֶשְׂרֵה', דְּעַד גובה עֶשְׂרֵה טפחים מן הקרקע, הוּא דְּהוּיָא – נחשב
 27 כְּרָמְלִית, אך לְמַעְלָה מֵעֶשְׂרֵה טפחים מהקרקע, לָא הוּי – אינו
 28 נחשב כְּרָמְלִית. כלומר, אין לאויר הכרמלית דין כרמלית אלא עד
 29 גובה עשרה טפחים, אבל למעלה מכך הרי הוא מקום פטור.
 30 הגמרא מביאה מקור לדין זה: וְדַבְרֵי רַב שְׁשֵׁת, הֵם כִּי הָא דְּאָמַר לֵיהּ
 31 – כמו שאמר לו שְׁמוּאֵל לְרַב יְהוּדָה, שִׁינָנָא [מחודד], לָא תִּיהוּי
 32 כְּמִילֵי דְּשִׁבְתָּא – אל תשא ותתן בדיני הוצאות שבת על לְמַעְלָה
 33 מֵעֶשְׂרֵה טפחים לאסור בו, לפי ששם אינו נוהג דין הרשות שלמטה.
 34 הגמרא מבררת את דברי שמואל, ומתוך כך תתבאר הראיה לדברי
 35 רב ששת. מבררת הגמרא: לְמָאֵי הִלְכְתָּא – לאיזה ענין אמר שמואל
 36 הלכה זו. אֵילִימָא [אם נאמר] שאמר כן לענין דְּאִין רְשׁוּת הַיְחִיד
 37 לְמַעְלָה מֵעֶשְׂרֵה טפחים, אלא מקום פטור הוא ומותר להוציא משם
 38 אף לרשות הרבים, אם כן קשה, וְהָאֵמַר [וזהרי אמר] רַב חֲסִדָּא, נֶעִין
 39 קְנָה בְּרְשׁוּת הַיְחִיד, וְזָרַק חֲפֵץ מְרֻשׁוּת הַרְבִּים וְנָח עַל גַּבְיּוֹ, אֶפְּלוּ
 40 אִם הִקְנָה נְבוּזָה מֵאָה אַמָּה, חֵיִיב כֵּאלוֹ הוֹנַח עַל גַּבֵּי קַרְקַע, מִפְּנֵי
 41 שְׂרְשׁוּת הַיְחִיד עוֹלָה עַד לְרִקְיעַ, וְכֵל הַאוּוֹר שִׁמְעַל רְשׁוּת הַיְחִיד
 42 נחשב רשות היחיד. אם כן אין לפרש בכוונת שמואל שרשות היחיד
 43 היא רק עד גובה עשרה טפחים.

1- הם דומים בדינם. ואף כאן, כיון שמקום החקק הוא רשות היחיד, 58
 אף שאר צדדי הבית שסביב לחקק הם מתשמישי רשות היחיד, ודינם 59
 כרשות היחיד אף שאין בהם גובה עשרה טפחים. 60
 הגמרא מביאה מקור לדין חורי רשות היחיד: **דאיתמר, חורי רשות** 61
היחיד, פְּרֻשֵׁי הַיְחִיד דְּמִוּוּ (הם דומים). **חורי רשות הרבים,** 62
 החורים שבכתלים הפתוחים לצד רשות הרבים, **אפני אומר, פְּרֻשֵׁי** 63
הַרְבִּים דְּמִוּוּ. רַבָּא אָמַר, לֹא פְּרֻשֵׁי הַרְבִּים דְּמִוּוּ אלא הם רשות 64
 לעצמם. ואם יש בהם ארבעה על ארבעה טפחים, דינם ככרמלית, 65
 ואם לא, דינם כמקום פטור. 66
 הגמרא דנה במחלוקת אביי ורבא לגבי חורי רשות הרבים: **אמר ליה** 67
רבא לאפני, לדידך דאמרת – לסברתך שאמרת **דחורי רשות** 68
הַרְבִּים פְּרֻשֵׁי הַרְבִּים דְּמִוּוּ, מֵאֵי שְׁנֵי מְהָא – במה שונה דין חורי 69
 רשות הרבים, ממה שמצינו (לעיל ע"א), **דְּכִי אָתָּא** – שכשבא רב דימי 70
 מארץ ישראל לבבל **אמר בשם רבי יוחנן, לא נצרכה** – לא הוצרכה 71
 הברייתא שמנתה את המקומות שהם כרמלית, להוסיף 'כרמלית', 72
אלא לקרן וזית הפסוקה לרשות הרבים, כלומר שהיה לאדם שטח 73
 פניו סמוך לרשות הרבים ובנה שם בית, אך לא בנה את הבית בסמוך 74
 ממש לרשות הרבים אלא הכניס אותו לתוך שלו, והרשה את הרבים 75
 להשתמש במקום הפניו שהשאר, ומשמיענו התנא שגם מקום זה 76
 נחשב כרמלית. ולדבריו, מדוע הקרן זזת נחשבת ככרמלית, **ותיהני** 77
– שתהיה כחורי רשות הרבים, שהרי שטח סוכה היא לרשות הרבים. 78
 מתרצת הגמרא: **התם** – שם במקום הקרן זזית, **לא ניהא תשמישיתיה** 79
– אינו נוח לרבים להשתמש בו, ולכן אינו נטפל לרשות הרבים והרי 80
הוא כרמלית. אך הָכָא – כאן, בחורי רשות הרבים, **ניהא** 81
תשמישיתיה – נוח לבני רשות הרבים להשתמש בהם להצניע 82
 חפציהם, ולכן דינם כרשות הרבים. 83
 הגמרא מקשה על אביי ממקום נוסף. הוסיף והקשה רבא לאביי: **תני** 84
במשנה (להלן ק), הוֹזַרְךָ חֶפֶץ אַרְבַּע אַמּוֹת בְּרֻשׁוֹת הַרְבִּים בְּבוֹתֶל 85
– על פני הכותל, אם פגע בו למעלה מעשרה טפחים, הרי הוא 86
בוֹזְרֵךְ בְּאֵוִיר רֻשׁוֹת הַרְבִּים לְמַעְלָה מֵעֶשְׂרֵה טַפְחִים, הרי הוא 87
 פגע בו למטה מעשרה טפחים, הרי הוא **בוֹזְרֵךְ בְּאֵוִיר** – בקרקע 88
 רשות הרבים, וחייב. **וְהֵינֵן בָּהּ** – ונשאנו ונתנו בדברי משנה זו, **מֵאֵי** 89
– מהו זה ששינוי שכשפגע למטה מעשרה טפחים נחשב בוֹזְרֵךְ 90
בְּאֵוִיר, וְהֵאָּן (והרי) **לֹא נָח** בכותל, שכן אין חפץ יכול לנוח בפני 91
 כותל, אלא כשמכה בו חוור לאחוריו, והואיל וכן הרי החפץ נופל 92
 לתוך ארבע אמות, ולא זרק ארבע אמות ברשות הרבים. **וְאָמַר רַבִּי** 93
יִזְהַרְנָה, בְּדַבְרֵיהֶן שְׁמִינָה שְׁנֵי – במשנה מדובר בזורק תאנה שמינה 94
 הנדיבכת בכותל, והדבקותה זו היא הנחתה. מסיימת הגמרא את 95
 הקושיא: **וְאֵי סְלִקָּא דְעֵתְךָ** – ואם עולה בדעתך לומר **שחורי רשות** 96
הַרְבִּים פְּרֻשֵׁי הַרְבִּים דְּמִוּוּ (נחשבים), **לְמַה לִּי לְאוֹמְרָה** – מדוע 97
 הוצרך רבי יוחנן להעמיד את המשנה **בְּדַבְרֵיהֶן שְׁמִינָה, לְאוֹמְרָה** – 98
 שיעמיד אותה **בְּצִדוֹר וְשָׂאֵר חֶפְצֵי, וְדִנְהָ בְּחוּר** – ונח בחור שבכותל, 99
 ועל כך אמרה המשנה שהרי זה כנח בקרקע רשות הרבים וחייב, 100
 ומכך שלא העמיד בכך את המשנה, מוכח שחורי רשות הרבים אינם 101
 כרשות הרבים. 102
 הגמרא מתרצת בשני אופנים. מתרצת הגמרא: **זִמְנִין מְשַׁנֵּי לָהּ** – 103
 לפעמים תירץ זאת אביי, שאכן מדובר בכותל שיש בו חור, ומכל 104
 מקום לא העמיד רבי יוחנן כך את המשנה, משום **דְּשָׂאֵנִי** – שונה 105
 הדבר בזורק צִדוֹר וְחֶפֶץ, כיון **דְּמִיתֵיהּ וְאֵתִי** – שהם חורים 106
 לאחוריהם והולכים כשזורקים אותם, ואין דרכם לנוח במקום שנפלו 107
 בו. ולכן אין להעמיד בכך את המשנה. **זִמְנִין מְשַׁנֵּי לָהּ** – ולפעמים 108
 תירץ זאת, שבמשנה מדובר **בְּבוֹתֶל דְּלִית** (היא) – שאין בו חור. 109
 ומחמת אחד טעמים אלה, הוצרך רבי יוחנן להעמיד את 110
 המשנה בזורק דבילה שמינה נדבקה לכותל, ולא בזורק חפץ ונח 111
 בחור. 112
 אביי מוכיח שבמשנה מדובר בכותל שאין בו חור. מוסיף אביי: **מֵמֵאֵי** 113
– ומדיכן מוכח שמדובר בכותל שאין בו חור, מְדַקְדְּנֵי רִישָׁא – מהדין 114

הגמרא מנסה לבאר את דברי שמואל באופן אחר, ודוחה: **אלא** שמה 1
 נאמר בכונתו, **דאין רשות הרבים שולטת באויר למעלה מעשרה** 2
 טפחים, אלא כל אויר שברשות הרבים שהוא למעלה מעשרה 3
 טפחים, הרי הוא מקום פטור. אם כן קשה, מדוע הוצרך שמואל 4
 להשמיענו זאת, הרי **מְתִיבֵיהּ** (משנה מפורשת) היא, **דְּתָנִן** במשנה 5
 (להלן ק), **הוֹזַרְךָ דְּבַר שְׂדֵרְכוּ לְהַדְבֵק, כְּגוֹן דְּבִילָה שְׂמִינָה, אַרְבַּע אַמּוֹת** 6
 ברשות הרבים **בְּבוֹתֶל** – על פני הכותל שברשות הרבים, ונדבק 7
 עליו, אם נדבק למעלה מעשרה טפחים, הרי הוא **בוֹזְרֵךְ בְּאֵוִיר,** 8
 ופטור, לפי שלא נח ברשות הרבים. אבל אם נדבק בפני הכותל 9
לְמַטָּה מֵעֶשְׂרֵה טַפְחִים, הרי הוא **בוֹזְרֵךְ וְנָח בְּאֵוִיר** – בקרקע רשות 10
 הרבים, וחייב, לפי שאויר רשות הרבים למטה מעשרה הרי הוא 11
 רשות הרבים, ופני כותל דינו כאויר. הרי מפורש במשנה שאויר 12
 למעלה מעשרה אינו נחשב כרשות הרבים, ואם כן ודאי שלא בא 13
 שמואל להשמיענו זאת. 14
 הגמרא מסיימת את הברירור בדברי שמואל. מסיקה הגמרא: **אלא** על 15
 כרוך לומר שמה שאמר שמואל לא תיהו במילי דשבתא למעלה 16
 מעשרה, כונתו **אֲבַרְמְלִית** – על כרמלית, כלומר, **דאין בְּרַמְלִית** 17
 שולטת באויר **לְמַעְלָה מֵעֶשְׂרֵה טַפְחִים,** וכיון שפני כותל דינו כאויר, 18
 חפץ הנדבק שם דינו כנח במקום פטור, וכפי שהתבאר לעיל (ע"א). 19
 ונמצא שדברי רב ששת לגבי כרמלית ותופסת עד עשרה, הם כדברי 20
 שמואל. 21
 לעיל (ע"א) אמר רב דימי בשם רבי יוחנן שאין כרמלית פחותה 22
 מארבעה טפחים רוחב, ורב ששת הוסיף שכרמלית תופסת רק עד 23
 גובה עשרה טפחים. הגמרא מבארת את טעמם. מפרשת הגמרא: 24
וְאֵיכֵלּוּ (והקילו) **בָּהּ רַבֵּן בְּכַרְמְלִית, הוֹאִיל וְאִיסוּרָהּ רַק מְדַרְבְּנָן, גַּם** 25
מְקוּלֵי רֻשׁוֹת הַיְחִיד, וְגַם מְקוּלֵי רֻשׁוֹת הַרְבִּים. מבארת הגמרא את 26
 דבריה: רבי יוחנן השמיענו שהקילו בה **מְקוּלֵי רֻשׁוֹת הַיְחִיד, והיינו** 27
שכשם שדין רשות היחיד אינו נוהג במקום שאין בו ארבעה על 28
ארבעה טפחים, והמכניס מרשות הרבים למקום זה פטור, כך גם 29
נאמר בכרמלית דאי איכא – שרק אם יש בה מקום **אַרְבַּעַת** על 30
 ארבעה טפחים, הוא **דְּהוּיָא** – רק כך היא **בְּרַמְלִית, וְאֵי לֹא** – 31
 ואם אין בה ארבעה על ארבעה טפחים, **מְקוּם פְּטוּר בְּעֵלְמָא הוּא,** 32
 ומותר להכניס מרשות הרבים ומרשות היחיד לתוכה. ורב ששת 33
 השמיענו שהקילו בכרמלית גם **מְקוּלֵי רֻשׁוֹת הַרְבִּים, והיינו שכשם** 34
שדין רשות הרבים אינו נוהג למעלה מעשרה טפחים, כך גם נאמר 35
בכרמלית דעד גובה עשרה טפחים הוא דְּהוּיָא – הרי זו **בְּרַמְלִית,** 36
אך לְמַעְלָה מֵעֶשְׂרֵה טַפְחִים, לֹא הוּיָא (אינה) **בְּרַמְלִית, אלא מקום** 37
פטור, ולענין זה כרמלית אינה כרשות היחיד שתופסת עד לרקיע. 38
 הגמרא חוזרת לדין בדברי רב גידל בשם רב שהובאו לעיל (ע"א): 39
גּוּפָא – נשוב לעצם דברי רב, **אמר רב גידל אמר רב הוּיָא פְּרִי יוֹסֵף** 40
אמר רב, פִּית שְׂאִין תּוֹכּוּ גוּבָה עֶשְׂרֵה טַפְחִים, וְקְרוּיֵי – עובי תקרתו 41
מְשֻׁלְמֵי לְעֶשְׂרֵה טַפְחִים, עַל גֵּנוּ שמוקף מחיצה עשרה טפחים, 42
 מחמת דין 'גוד אסיק', נחשב רשות היחיד ומותר לְמַלְטַל בְּכוּלּוּ. אך 43
בְּתוֹכּוּ שְׂאִינוּ מוֹקֵף בְּמַחֲצֵית עֶשְׂרֵה טַפְחִים, אֵין מְשֻׁלְמֵין בּוֹ אֲלֵא 44
בְּאַרְבַּע אַמּוֹת, כְּדִין כְּרַמְלִית. 45
 אביי מביא אופן להתיר את הטלטול בכל הבית: **אמר אפני, ואם** 46
חָקַק בּוֹ – חפר בקרקע הבית באמצעו, בשיעור אורך **אַרְבַּעֵה טַפְחִים** 47
עַל רוחב אַרְבַּעֵה טַפְחִים, וְהִשְׁלִימוּ – עד שהשלים בכך את גובה 48
 הבית במקום החקק **לְעֶשְׂרֵה טַפְחִים,** כלומר, שכעת גובה חלל הבית 49
 מרקקע החקק עד הקירוי עשרה טפחים, **מוֹתֵר לְטַלְטַל בְּכוּלּוּ,** 50
 כלומר, לא זו בלבד שמוותר לטלטל כנגד החקק, שהרי יש שם היקף 51
 מחיצות של עשרה טפחים והרי הוא רשות היחיד. אלא אין בכל 52
 שאר הבית מותר לטלטל, אף שאין שם גובה עשרה. מפרש אביי את 53
 דבריו: **מֵאֵי מְעָמָא** – מהו טעם הדבר, משום ששאר הבית הוּיָא – הרי 54
 הוא **כְּחֹרֵי רֻשׁוֹת הַיְחִיד** – כחורים שבכתלים הפתוחים לרשות 55
 היחיד, וְחֹרֵי רֻשׁוֹת הַיְחִיד, אף על פי שאין בהם שיעור רשות היחיד, 56
 בכל זאת הואיל והם משמשים את רשות היחיד, **פְּרֻשֵׁי הַיְחִיד דְּמִוּוּ** 57

1 ששנינו בתחילת המשנה, וְרַק חֶפֶץ וּנַח לְמַעְלָה מִעֲשֶׂרֶה מִטְּפָחִים, הרי
 2 זה פְּזוּרָק בְּאֵיזֵר רְשוּת הַרְבִּים לְמַעְלָה מִעֲשֶׂרֶה מִטְּפָחִים, שהוא מקום
 3 פטור. וְאִי סֶלְקָא דְעֵתְךָ – ואם כמו שהיה עולה בדעתך לומר,
 4 שמדובר בְּכוֹתֵל דְאֵית בֵּיה [–שיש בו] חוֹר, אִמְרֵי – מדוע נחשב
 5 פְּזוּרָק בְּאֵיזֵר, הֲאֵנָּה בְּחוּר, וְדִין הַחוּר כְּרְשוּת הַיְחִיד, כִּיּוֹן שְׂהוּא
 6 גבוה עשרה, וּנְמַסָּה שׁוּרָק מִרְשׁוּת הַרְבִּים לְרְשׁוּת הַיְחִיד.
 7 הגמרא מסיימת את העוכחה: וְכִי תֵימָא – ואם תרצה לומר,
 8 דְמִתְגַּתִּין [–המשנה] עוסקת בקוים חורים בכותל, אך באופן דְלִית
 9 בְּהוּ [–כשאין בהם] אֲרֻבָּעָה עַל אֲרֻבָּעָה טְפָחִים, ולכן פטור בנח
 10 לְמַעְלָה מִעֲשֶׂרֶה, כִּיּוֹן שְׂאִינוּ מִקּוּם חֻשׁב, וְהָאִמְרָ [–והרי אמר] רַב
 11 יְהוּדָה אָמַר רַבִּי חֵיִיא, וְרַק חֶפֶץ בְּרְשׁוּת הַרְבִּים לְמַעְלָה מִעֲשֶׂרֶה
 12 מִטְּפָחִים, וְהִלְכָה וְנָחָה בְּחוּר כֹּל שְׂהוּא, כלומר, חור שאין בו ארבעה
 13 על ארבעה טפחים, בְּאֵנּוּ לְמַחְלוּקַת – דִּין זֶה תְּלוּי בְּמַחְלוּקַת רַבִּי
 14 מֵאִיר וְרַבִּנּוּ לַעֲנַן מִזוּזָה בְּרִייתָא בִּיּוּמָא (א), דְרַבִּי מֵאִיר סָבַר, שאף
 15 על פי שאין בחלל הפתח שיעור הראוי לחיוב מזוזה, בכל זאת אם יש
 16 בכותל הפתח עובי הראוי לחוקק ולהשלים את הפתח לשיעור,
 17 חֻקְקִין – מחשיבים את הכותל כאילו הוא חקוק כדי לְהַשְׁלִים
 18 לשיעור ארבעה טפחים רוחב על עשרה טפחים גובה, וחייב במזוזה.
 19 וְרַבִּנּוּ סָבְרִי [–סוברים], אִין חֻקְקִין – אין מחשיבים את הכותל
 20 כאילו הוא חקוק כדי לְהַשְׁלִים לשיעור החייב במזוזה, ופטור. ואף
 21 כאן, אם יש בכותל חור אלא שאין בו ארבעה על ארבעה, לדעת רבי
 22 מאיר חייב משום ש'חוקקין להשלים', כלומר, מחשיבים את הכותל
 23 כאילו הוא חקוק, ויש בחור ארבעה על ארבעה טפחים, וּנְמַסָּה
 24 שהחפץ נח ברשות היחיד במקום חשוב. ולדעת חכמים פטור, לפי
 25 שאין מחשיבים את הכותל כאילו הוא חקוק, ואין בחור ארבעה על
 26 ארבעה טפחים, ולא נח החפץ במקום חשוב. ואם כן, אף אם נעמיד

את המשנה בחור שאין בו ארבעה על ארבעה טפחים, מכל מקום
 27 קשה, מדוע שנינו שהזרק למעלה מעשרה טפחים הרי זה כמי שזורק
 28 באויר ופטור, הרי משנה זו סתם משנה היא וכל סתם משנה בשיטת
 29 רבי מאיר היא שנויה, ולרבי חייב משום שחוקקים להשלים.
 30 אִלָּא לֹא שְׂמַע מִיְנָה – אלא ודאי מוכח מכך שפטור התנא ברישא,
 31 שמדובר בְּכוֹתֵל דְלִית בֵּיה [–שאינו בו] חוֹר כלל. ולכן הוצרך רבי
 32 יוחנן להעמיד את המשנה בדבילה שמינה הנדבקת לכותל, ולא בנח
 33 החפץ בחור. מסיקה הגמרא: אִכּוּן שְׂמַע מִיְנָה, שהמשנה עוסקת
 34 בכותל שאין בו חור.
 35 הגמרא חוזרת לבאר את דברי רב חסדא שהובאו לעיל (ע'א): גּוּפָא –
 36 נשוב לדברי רב חסדא ונבאר אותם, אָמַר רַב חֲסִדָּא, נְעִין קְנָה
 37 בְּרְשׁוּת הַיְחִיד, וְזֶרֶק חֶפֶץ מִרְשׁוּת הַרְבִּים וְנָח עַל גְּבִי, אִפִּילוּ אִם
 38 הַקְנָה נְבוּהָ מֵאָה אִמְהָ, חֵיִיב, מִפְּנֵי שְׂרִשׁוּת הַיְחִיד עוֹלָה עַד לְרִקְיעַ,
 39 כלומר, כל האויר שמעל רשות היחיד נחשב רשות היחיד.
 40 סתם קנה הוא דק, ואין בו ארבעה על ארבעה טפחים. ואם כן מוכח
 41 מדברי רב חסדא, שאין צריך הנחה על גבי מקום ארבעה על ארבעה
 42 ברשות היחיד כדי לחייב. הגמרא דנה בדבר זה. מבררת הגמרא:
 43 לֵימָא – האם נאמר דרב חסדא דאמר כרפי – שמה שאמר רב
 44 חסדא שאין צריך הנחה על מקום ארבעה על ארבעה טפחים, בשיטת
 45 רבי אמרה, דְתַנִּיא בְּרִייתָא, וְרַק חֶפֶץ וְנָח עַל גְּבִי זִו – עץ היוצא
 46 מן הכותל ששיעורו כֹּל שְׂהוּא, רַבִּי מְחִיב, וְחֲכָמִים פּוֹטְרִים. וכעת
 47 מבינה הגמרא, שמדובר בזרק מרשות הרבים ונח על גבי זו הנמצא
 48 ברשות היחיד, הרי שלרבי אין צריך הנחה על גבי מקום ארבעה
 49 ברשות היחיד, ולחכמים צריך (אלמא לא בעינן מקום ארבעה על
 50 ארבעה).